

V Praze dne 19. srpna 2015

**Posudek na bakalářskou práci Matěje Czvalingy
„Moderní české překlady hebrejské bible“**

Matěj Czvalinga si pro svoji práci zvolil téma nejen zajímavé a důležité, ale také téměř nezpracované. Zatímco pro starší období dějin českých překladů biblických textů disponujeme nejen řadou dílčích studií, ale dokonce i významnými pracemi syntetickými (Vladimír Kyas, *Česká Bible v dějinách národního písemnictví*, Praha 1997), pro období 20. a počátku 21. století není ani téma samotné v literatuře dosud vymezeno (náběhem je studie Josefa Bartoně, kterou Czvalinga hojně využívá).

Czvalinga proto musel věnovat velké úsilí základnímu zpracování pramenů, tedy překladů samotných. Tohoto úkolu se zhostil s nesporným úspěchem a nabízí základní monografické přehledy vzniku a překladatelských koncepcí nejen obecně známých překladů (Hejčlův překlad, ČEP, Bible21), ale zahrnuje i překlady méně známé a dílčí (Překlad nového světa, překlad knihy Jobovy od Jindřicha Hrozného, překlad Písň písni D. Rause). Důležité je zařazení překladů vzniklých v židovském prostředí a k němu se hlásícím (překlady Pentateuchu od rabínů Hirsche a Sichera nebo od rabína Karola E. Sidona), stejně jako překladů literárních (Segert-Seifert).

Je třeba ocenit, že i v těchto deskriptivních kapitolách, jež rozsahem představují většinu práce, se autor snaží do výkladu vnést analytický prvek, což je patrné zejména v pasážích biografických, v nichž jsou životopisné údaje zmiňovány s přihlédnutím k individuálním motivům, jež formují jednotlivá překladatelská východiska.

Patrně právě nezpracovanost základního materiálu však stojí za některými slabinami Czvalingovy práce. Jak bylo naznačeno, většina poměrně rozsáhlé práce, jež má celkem 72 stran, je věnována právě zpracování základního materiálu. To je provedeno velmi poctivě a

ÚSTAV BLÍZKÉHO VÝCHODU A AFRIKY

může dobře posloužit jako základní přehled tématu (již tím vlastně autor naplňuje požadavky na bakalářskou práci). Je však zřetelné, že autor v důsledku nutnosti sesbírat základní materiál ztrácí dech v disproporčně menších filologicko-analytických pasážích. Ty sice prokazují schopnost autora nahlédnout pod povrch materiálu a analyzovat překlady z hlediska hebrejské filologie (Czvalinga pracuje s pokročilými reprezentativními gramatickými pracemi typu Joüon-Muraoka nebo Waltke-O'Connor), naneštěstí tyto hlubší analytické pasáže nepokrývají zdaleka všechny pojednávané překlady a pouze naznačují, jak fascinující tematiku Czvalingova práce vlastně otevírá.

I tam, kde se Czvalinga o filologicko-hebraistickou analýzu pokouší, není vždy jasné, proč právě daný jazykový fenomén považuje za rozhodující (nominativ absolutní) nebo daný překlad za hoden pozornosti (Sidon). Z hlediska gramatického studia biblické hebrejštiny by se nabízely patrně zásadnější jevy s vyšší vypovídací hodnotou (např. překladové řešení slovesných konjugací a slovesných sekvencí, jež nakonec stojí i v centru zájmu rozsáhlé práce Waltkeho a O'Connora, kterou Czvalinga používá).

V autorově závěru je vysloven zajímavý postřeh, poukazující na četnost a diverzitu českých překladů Písně písní. Podobně úžeji vymezeným tématem, vhodným pro komparativní a filologicko-analytické zpracování, by mohl autor ve svém výzkumu pokračovat.

Práce svým rozsahem i celkovou kvalitou zpracování splňuje veškeré požadavky, kladené na závěrečnou bakalářskou práci. Z uvedených důvodů práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

doc. PhDr. Pavel Sládek, Ph.D.